

Sygn. akt IV KK 275/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSA del. do SN Marzanna Piekarska-Drażek (sprawozdawca)

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jacka Radoniewicza
w sprawie A. K.

obwinionego z art. 87 § 1 kw w zw. z art. 9 § 1 kw i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 5 stycznia 2017 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 10 maja 2016 r., sygn. akt II W (...),

**1) uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania,**

**2) wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B., w sprawie o sygn. akt II W (...), na posiedzeniu w dniu 10 maja 2016 r., uwzględnił wniosek oskarżyciela publicznego – Komendy Miejskiej

Policji w B. – skierowany w trybie art. 58 § 1 k.p.w., o wymierzenie obwinionemu A. K. kary. W wyniku zaakceptowanych przez Sąd ustaleń stron zapadł wyrok, w którym uznano obwinionego winnym wykroczenia popełnionego w dniu 9 grudnia 2015 r., zakwalifikowanego na podstawie art. 87 § 1 k.w. i art. 94 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 1 k.w., art. 20 k.w. oraz art. 21 § 1 k.w. Sąd Rejonowy wymierzył A. K. karę miesiąca ograniczenia wolności, z obowiązkiem wykonywania 40 godzin nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, ponadto zwolnił obwinionego od kosztów postępowania.

Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 18 maja 2016 r.

Prokurator Generalny wniósł kasację od wyroku Sądu Rejonowego, w której zarzucił rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 63 § 2 i 5 k.p.w. w zw. z art. 58 § 1 k.p.w. poprzez uwzględnienie wadliwego wniosku oskarżyciela publicznego o ukaranie A. K. karą ograniczenia wolności, w sytuacji gdy zarzucane mu wykroczenie zagrożone jest karą aresztu albo grzywny, a nadto zaniechanie orzeczenia obligatoryjnego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, w wyniku czego doszło do rażącego naruszenia art. 87 § 1 i 3 k.w.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługiwała na uwzględnienie w całości. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w B. było oczywiście wadliwe, dlatego zarzut kasacyjny dotyczący rażącego naruszenia przepisów art. 63 § 2 i 5 k.p.w. w zw. z art. 58 § 1 k.p.w., co skutkowało naruszeniem przy wyrokowaniu art. 87 § 1 i 3 k.w., doprowadził do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Rejonowy przyjął do rozpoznania wnioski o ukaranie obwinionego A. K., wniesiony przez oskarżyciela publicznego, Komendę Miejską Policji w B., wraz z wnioskiem o skazanie obwinionego za zarzucane wykroczenie, bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie mu kary ograniczenia wolności. Procedura przedstawienia Sądowi wniosku o ukaranie z wnioskiem o skazanie jest uregulowana w art. 58 § 1 k.p.w. Wniosek oskarżyciela był więc co do trybu dopuszczalny ale w części dotyczącej treści wniosku o skazanie nie uwzględniał

art. 87 § 1 i 3 k.w., co obligowało Sąd do podjęcia czynności naprawczych. Zgodnie z art. 59 § 1 k.p.w. prezes Sądu powinien zwrócić wniosek oskarżycielowi w terminie 7 dni, w celu usunięcia braków, a jeśli tego zaniechano, wówczas Sąd orzekający na posiedzeniu, dostrzegając niezgodność wniosku o skazanie z prawem, nie powinien go uwzględnić. Zgodnie z art. 63 § 5 k.p.w. uznając, że nie ma podstaw do uwzględnienia wniosku w trakcie wyznaczonego posiedzenia, Sąd powinien rozpoznać sprawę na zasadach ogólnych, tj. wyznaczyć rozprawę, bądź w razie obecności stron na posiedzeniu doprowadzić do uzgodnienia właściwej kary, czy przyjąć wniosek obwinionego o skazanie na podstawie art. 64 § 1 k.p.w.

Sąd Rejonowy nie skorzystał z żadnego z powyższych sposobów konwalidowania sytuacji procesowej, gdyż w ogóle nie dostrzegł błędu, którym obarczony był wniosek oskarżyciela. Ten zaś uzgodnił z obwinionym i wniósł o orzeczenie kary nie należącej do katalogu kar, które ustawodawca przewidział w przepisach prawa materialnego kwalifikujących popełnione wykroczenie, tj. w art. 87 § 1 i 3 k.w i art. 94 § 1 k.w. - będących podstawą ukarania obwinionego. Przepisy te nie przewidują kary ograniczenia wolności, o której wymierzenie wniósł oskarżyciel. Art. 87 § 1 k.w. będący, w zw. z art. 9 § 1 k.w., podstawą ukarania A. K. w niniejszej sprawie stanowi, że za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie po użyciu alkoholu wymierza się karę aresztu albo grzywny nie niższej niż 50 złotych. Art. 87 § 3 k.w. obliguje Sąd do orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów. Treść wniosku o skazanie, dołączonego do wniosku o ukaranie obwinionego, nie uwzględniała więc rażąco ustawowego katalogu kar i środka karnego, z których uprawniony i zobligowany był skorzystać Sąd orzekający przy wyrokowaniu. Oznacza to wprost, że wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 10 maja 2016 r., wydany w sprawie sygn. akt II W (...), na posiedzeniu, zapadł z rażącym naruszeniem prawa materialnego. Przyczyną wadliwości wyroku, było zaś naruszenie art. 63 § 2 k.p.w., w zw. art. 58 § 2 k.p.w., które statuuje warunki procesowe i faktyczne dopuszczalności wystąpienia z wnioskiem o skazanie oraz pozostawiają Sądowi prawo oceny prawidłowości wniosku. Art. 58 § 2 k.p.w. stanowi, że Sąd może uzależnić uwzględnienie wniosku od dokonania w nim określonych przez siebie zmian (przy braku sprzeciwu obwinionego). Przepis ten wskazuje na możliwość kontroli wniosku oskarżyciela pod względem prawnym.

Możliwość ta, połączona z warunkami dopuszczalności takiego wniosku wskazanymi w art. 58 § 2 k.p.w., celami postępowania oraz z zasadą działania organów postępowania karnego na podstawie prawa i w jego granicach, przekształca się w obowiązek Sądu do kontroli wniosków stron pod względem zgodności z prawem.

Sąd Rejonowy w B. orzekając w niniejszej sprawie nie dokonał właściwej oceny wniosku oskarżyciela, który w części dotyczącej kary rażąco naruszał prawo materialne. Błąd ten przeniósł się na wyrok, w którym orzeczono niedopuszczalną dla przyjętej kwalifikacji prawnej karę i zaniechano orzeczenia obligatoryjnego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. W związku z powyższym wniosek zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego był w pełni uzasadniony, dlatego Sąd Najwyższy orzekł o uchyleniu zaskarżonego wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania.

Zgodnie z art. 638 k.p.w. wydatki poniesione przez Sąd, związane z rozpoznaniem kasacji wniesionej m.in. przez Prokuratora Generalnego, ponosi Skarb Państwa.

r.g.